



Европейски съюз



ОПАК. Експерти в действие



Европейски социален фонд  
Инвестиции в хората

## Австрия

### Държавно и административно устройство

Република Австрия (Republik Österreich) е вътрешноконтинентална страна, разположена в Централна Европа. Към 1 януари 2011 г. населението на страната наброява 8,4 милиона. Официалният език в страната е австрийският стандарт на немския език, а други малцинствени езици с частичен официален статут са хърватският, словенският и унгарският.

Страната е член на ООН от 1955 г., на Съвета на Европа от 1956 г., на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа от 1973 г. и на Европейския съюз от 1995 г. През 1995 г. страната става част от Шенгенското споразумение, а през 1999 г. приема еврото като официална валута.

Австрия е федерална държава, която е разделена административно на 8 провинции (Bundesländer) и 9-та приравнената в административно отношение към тях столицата Виена. От своя страна провинциите се разделят на общо 84 окръга, а те на отделни общини. Освен това в страната има 15 града, които са със самостоятелно общинско законодателство.

Австрия е федерална полупрезидентска република начело с президент, който се избира за срок от 6 години. Законодателният орган е двукамерен парламент, който се състои от Национален съвет, включващ 183 депутата, избирани за 5 години и Федерален съвет със 63 депутата, избирани за срок от 4 години. Начело на правителството е федерален канцлер, назначаван от президента.

### Политика за добро регулиране и измерване на административната тежест

В началото на 2006 г. австрийското федерално правителство стартира инициатива за намаляване на административната тежест за бизнеса с 25%. Тази инициатива има за цел да се увеличи привлекателността на Австрия като място за правене на бизнес и създаване на бъдещ потенциал за инвестиции в рамките на австрийската икономика.

Министерството на финансите отговаря за общата координация при намаляването на административната тежест в Австрия, като в проекта участват различни министерства и бизнес организации. За измерването на административните разходи за бизнеса се използва Европейския модел на стандартните разходи. Първата фаза на процедурата включва избора на консултанти, които да извършат оперативното базисно измерване и започва само една седмица след като решението за измерването на административната тежест е взето от правителството. Външните консултанти са осъществили реалното измерване, чрез провеждане на около 1400 интервюта с представители на бизнеса. В същото време стартира и пилотен проект, в рамките на който министерствата започват всеобхватен процес на преглед на законите, съдържащи задължения за информиране. Като първи резултат са идентифицирани повече от 500 правни разпоредби които са в сила, които съдържат около 5000 задължения за информиране. Процедура е завършена до средата на октомври 2006 г., като след това започва и самото измерване.

Измерването е приключило през юни 2007 г. и резултатите от него показват, че австрийската икономика е изправена пред административни тежести на обща стойност 4,3 милиарда евро, което се равнява на 1,6% от брутния национален продукт на страната за 2007 г. Въз основа на резултатите от базисното измерване на административната тежест са определени и конкретните министерства, които да формулират и прилагат подходящи мерки, за да се постигне общата цел за намаляване на административната тежест с 25 на сто. Поставената цел за намаляване на административната тежест с повече от един милиард евро

е постигана още през 2012 г<sup>1</sup>, като един от водещите мерки е австрийският портал за бизнес услуги (Unternehmensserviceportal - USP).

При осъществяването на базовото измерване на административната тежест 90% от административните разходи са оценени чрез използване на структурирано интервю лице в лице, а останалите 10% чрез експертни оценки. Резултатите от измерването са представени в следващата таблица.

**Таблица 1. Оценени ЗИ за Австрия по министерства**

Министерства	Стойност на ЗИ (млн.евро)	ЗИ
Министерство на финансите	1 213	1 551
Министерство на икономиката и труда	994	1 656
Министерство на правосъдието	812	476
Министерство на здравеопазването	425	717
Министерство на социалните дейности	366	98
Министерство на земеделието, горите, околната среда и водите	208	740
Министерство на транспорта, иновациите и технологиите	184	348
Федерално канцлерство	58	67
Министерство на вътрешните работи	45	13
Министерство на отбраната, Министерство на науката, Министерство на образованието културата	1	21
<b>Общо:</b>	<b>4 306</b>	<b>5 687</b>

При измерването е установено, че 70% от общата стойност на задълженията за информирани произтичат от нормативни актове, които са в ресора на три министерства. Това са Министерството на финансите, Министерството на правосъдието и Министерството на икономиката и труда. Именно затова при измерването е отделено специално внимание на тези три министерства. Освен това е оценено, че около половината от административната тежест (2,03 млрд. евро) произтичат от европейското законодателство, а останалите 2,28 млрд. евро от националното законодателство.

Стойността на оценените задължения за информирани в областта на трудовото, данъчното и осигурително право, както и на търговското право са 1,21 млрд. евро, което се отразява най-вече на трите най-засегнати министерства: финансите, икономиката и труда, правосъдие.

Министерството на финансите има отговорността за изпълнение на законодателството в областите като данъчно право, финансови и капиталови пазари. Общо в 77 наредби се съдържат 1550 задължения за информирани и от тях произтича административната тежест за бизнеса от порядъка на 1,21 млрд. евро, като 90% от административната тежест на Министерството на финансите е свързано с данъчното законодателство. За сравнение, административната тежест за бизнеса в областта на статистиката е оценена на само 41 млн. евро, въпреки че всички фирми за задължени да подават статистически декларации и справки.

<sup>1</sup> За повече информация посетете сайта на Министерство на финансите на Австрия на следния адрес <https://english.bmf.gv.at/budget-economic-policy/Reducing-Administrative-Costs.html>

## **Организация на австрийското измерване на административната тежест**

Основна роля в Австрия играе звеното наречено „Намаляване на административната тежест за гражданите и за бизнеса“, което е част от „Бюджет и публични финанси“ на Генерална дирекция на Австрийското федерално министерство на финансите. Основните задачи на това звено са:

- Да координира мерките за намаляване на административната тежест върху бизнеса, наложени чрез задълженията за информиране произтичащи от федералното законодателство и целящо цялостно намаление на административната тежест;
- Да осигури съгласуваност на базисното измерване на съществуващото федерално законодателство, съдържащо задължения за информиране за бизнеса;
- Да осъществява наблюдение върху базисното измерване, планирането и изпълнението на мерките за постигане на целта за намаляване на административната тежест;
- Отговаря за повишаване на осведомеността в рамките на публичната администрация, както и сред широката общественост за административната тежест върху бизнеса;
- Анализира методологичните концепции за оценка на административните разходи за бизнеса, произтичащи от задълженията за информиране във федерално законодателство (по Европейския модел на стандартните разходи);
- Участва в международни мрежи и инициативи, както и при изпълнението на международни проекти за сравнителен анализ.

Освен това всяко федерално министерство на Австрия е отговорно за изпълнението на инициативата в своята сфера на работа. Федералното министерство на финансите осигурява цялостната координация на инициативата, като гарантира съгласуваност и съпоставимост на получените резултати. Междуведомствена работна група поема цялостното насочване на инициативата.

Счита се, че постоянното участие на представителите на бизнес средата и другите заинтересовани страни е от съществено значение за успеха на проекта и това се осигурява чрез специални групи за наблюдение. Те включват Австрийската федерална стопанска камара, Федерацията на австрийската индустрия, предприемачи и други заинтересовани страни.

### **Предварителна (ex ante) оценка**

Съгласно § 14а от Закона за федералния държавния бюджет, всяко законодателно предложение, независимо дали въвежда нови или води до изменения на съществуващи задължения за информиране, трябва да се оцени с Европейския модел на стандартните разходи. Оценката включва:

- Въздействие върху административната тежест за бизнеса (започнала от септември 2007 г.);
- Въздействие върху административната тежест за гражданите (започнала от септември 2009 г.);
- Оценка за цялостната административната тежест за годината.

С цел пълноценното използване на ресурсите е въведен праг за оценка на административната тежест за бизнеса, като не подлежи на оценка това задължение за

информирани, чиято административна тежест е по-малка от 1000 часа или е на стойност под 40 хил. евро.

Всяка законодателна инициатива, която въвежда или променя задълженията за информиране с административната тежест надвишаваща посочения по-горе праг, следва да включва подробна информация за нейното въздействие върху административната тежест. Тези информация се публикува на интернет страницата [www.verwaltungskostensenken.at](http://www.verwaltungskostensenken.at).

### **Калкулатор на административната тежест**

Още от 2009 г. Министерство на финансите, което отговаря за привеждане в действие на насоки и наблюдение на тяхното правилно оценяване в съответствие с Европейския модел за стандартните разходи, използва уеб-базиран калкулатор на административната тежест, който може се намира на техния уебсайт [www.verwaltungskostensenken.at](http://www.verwaltungskostensenken.at). Чрез него се опростява изчисляването на административните разходи, като той осигурява редактиране и автоматично генерира текстови блокове за юридическите материали.

Калкулаторът на изчисляване на административната тежест представлява цялостен нов **подход на оценките на въздействие, които са ориентирани към резултата**. Министерство на финансите е установило, че оценките на въздействието, т.е. системното събиране и оценка на правителствени проекти, са ключов инструмент в изпълнението на по-добро регулиране. Австрия е въвела оценка на въздействието ориентирано към резултата на 1 януари 2013 г. Тази система за оценка на въздействието е значителна част от реформата в австрийския федерален бюджет, като специфичните правени разпоредби могат да бъдат намерени в §§ 17 и 18 от Закона за Федералния бюджет за 2013 г.

Новата оценка на въздействието дава информация за закони, наредби и други законови рамки и проекти чрез калкулатора на административната тежест. Тя е част от правната материя и включва от фазата на проекта до окончателното вземане на решения в парламента, като по този начин оценката на въздействието е на разположение на заинтересованата общественост.

Оценката на въздействието включва анализ на проблемите, целите и мерките, използвани като индикатори, включително както и на оценка на редица различни въздействия. В Австрия се следва принципа, че само въздействия надхвърлящи определени критерии трябва да бъдат оценени по-подробно. Следните области са част от оценката на въздействието ориентирани към резултата:

- Публичните бюджети;
- Равенство между половете;
- Социални въпроси;
- Деца и младежи;
- Потребителски политики;
- Административна тежест за гражданите;
- Административна тежест за бизнеса;
- Икономика;
- Околна среда.

Всяка оценка на въздействието трябва да бъде направена в рамките на пет години след влизането в сила.

През 2013 г. са установени организационните процеси, свързани с оценка на въздействието ориентирани към резултата. Част от този процес на изпълнение, които обширна тренировка за държавни служители по методологията, както и за специалния калкулатор на административната тежест, който е разработен. Самият калкулатор представлява инструмент, чрез който се ръководи целия процес от въвеждането на данните, през изчисленията до генериране на необходимите справки<sup>2</sup>.

Целите, които се постигат чрез калкулатора са:

- Сравнимост на резултатите от оценките на въздействието и представянето им в унифициран вид;
- Осигуряване на цялостен инструмент, чрез който могат да се извършват всички етапи и който интегрира съществуващите процеси като цяло;
- Лесен за употреба инструмент от различните потребители;
- Помощ във връзка с чисто техническите дейности (алгоритми на изчисляване; изисквания на представяване на данните от изследванията и др.), като по този начин се съсредоточат ресурсите върху анализа и оценката;
- Осигуряване на всеобхватна допълнителна помощ в областта на изследване на административната тежест.

Резултатът от разработения калкулатор е, че като цяло през 2013 г процеси са ясни и добре установени, държавните служители знаят как да се справят с новата система и политици започват да вземат новия материал под внимание при обсъждането на по-нататъшни решения. По време на следващите стъпки те се фокусират върху подобряване на качеството на оценките, особено навлиза в повече подробности за проекти с големи въздействия и икономия на време за проекти с по-малки въздействия.

### **Друг пример за намаляване на административната тежест за бизнеса**

На 1 януари 2010 г., правителството на Австрия стартира своя портал за бизнес услуги, наречен обслужване на едно гише или „Unternehmensserviceportal (USP)“. Порталът има за цел да служи като единна контактна точка за бизнеса към правителство, чрез използване на различни информационни и транзакционни услуги, като целта е по този начин да се помогне на бизнеса да изпълнява своите задължения за информиране и същевременно да намали тяхната административна тежест.

Чрез портала осигуряващ обслужване на едно гише се осигурява:

- Предоставяне на по-добри информационни услуги за бизнеса;
- Позволява по-бърза и по-ефективна комуникация с правителството;
- Осигурява помощ и избягва дублиране на изискваната от бизнеса информация и данни.

Същевременно, както основната необходима информация, така и детайлната експертна информация са достъпни по разбираем начин на едно и също място. Освен това, регулаторните промени вече могат да бъдат докладвани навременно и са адресирани директно към бизнеса.

---

<sup>2</sup> Подробно ръководство за използване на калкулатора, включващи оценки на въздействието ориентирани към резултата са на разположение на потребителите на следния адрес: [http://www.wfa.gv.at/wfa\\_presentation\\_engl\\_20131119.pdf](http://www.wfa.gv.at/wfa_presentation_engl_20131119.pdf) и в информационната брошура на Федералното канцлерство

Фокусът е към използването на приложенията на електронното правителство, хармонизиране на бизнес данни и създаване на обща база данни за задълженията за информиране.

Направените оценки са, че в краткосрочен план очакваното намаляване на административната тежест ще бъде в размер на 100 млн. евро на година. Същевременно пълното обслужване трябва да доведе в дългосрочен план до намаляване на административната тежест с най-малко 300 милиона евро годишно. Ключови характеристики трябва да бъдат изпълнени в няколко етапа от 1 януари 2010 г. до 2012 г.

### **Намаляване на административната тежест за гражданите**

През април 2009 г. австрийското правителство пое инициативата към следващото ниво и стартира програма за намаляване на административната тежест и за гражданите. Програмата включва фокусирано основно измерване, придружено от ускорено проследяване на актове в областта на раждането, сключване на брак и смърт. За изпълнението на това измерване са проведено приблизително 4000 интервюта от септември 2009 до февруари 2010 година.

След приключването на измерването при анализирането на резултатите са установени повече от 150 задължения за информиране. Идентифицираните ЗИ са били докладвани на Министерския съвет на 24 август 2010 г., след което са предприети конкретни стъпки за тяхното опростяване и намаляването на административната тежест произтичаща от тях<sup>3</sup>.

---

<sup>3</sup> За повече информация посетете сайта на Министерство на финансите на Австрия, в частта намаляване на административната тежест на адрес <https://english.bmf.gv.at/budget-economic-policy/Reducing-Administrative-Costs.html>